

Patvirtinta:

UAB Nordstreet

2020 m. kovo mėn. 12 d. vadovo įsakymu

Nr. 2020-03-12 VĮ-1

UAB NORDSTREET

PROJEKTŲ SAVININKŲ PATIKIMUMO VERTINIMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UAB Nordstreet (toliau – **Bendrovė**) projektų savininkų patikimumo vertinimo taisyklės (toliau – **Taisyklės**) nustato reikalavimus siekiant įvertinti projektų savininkų patikimumą, įskaitant projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijus.
2. Taisyklėse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatyme, nebent Taisyklėse detalizuojama kitaip.
3. Šios Taisyklės nustato tvarką, kuria turi vadovautis Bendrovė.
4. Taisyklės yra parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatymu ir jį lydinčiais įgyvendinamaisiais teisės aktais.
5. Bendrovė patvirtina, įgyvendina ir palaiko tinkamas bei veiksmingas priemones, procesus ir metodus, užtikrinančius, kad šių Taisyklių būtų nuolat laikomasi. Bendrovė turi imtis būtinų priemonių, kad būtų išvengta Bendrovės platformos panaudojimo nusikalstamais tikslais.

II. SĄVOKOS

6. Jei kontekstas nereikalauja kitaip, šiose Taisyklėse didžiosiomis raidėmis vartojamos sąvokos turi žemiau nurodytas reikšmes:
 - 6.1. **Bendrovės platforma** – Bendrovės administruojama informacinė sistema (<https://www.nordstreet.com>), kurią naudojant vykdomas sutelktinis finansavimas.
 - 6.2. **Projekto savininkas** – asmuo, inicijuojantis Projektą, kurį Bendrovė per Bendrovės platformą paskelbia finansuotojams.
 - 6.3. **Įstatymas** – Lietuvos Respublikos sutelktinio finansavimo įstatymas.
 - 6.4. **Patikimumo vertinimas** – Bendrovės atliekamas Projekto savininko reputacijos ir kreditingumo vertinimas.
 - 6.5. **Vadovas** – Bendrovės direktorius.
 - 6.6. **Priežiūros institucija** – Lietuvos bankas.
 - 6.7. **Projektas** – verslo, profesinėms, mokslo, tiriamosioms ir kitoms reikmėms, išskyrus vartojimą, tenkinti parengtas ir Bendrovės platformoje paskelbtas projektas, kuriam įgyvendinti Projekto savininkas siekia pritraukti sutelktinio finansavimo lėšų.
 - 6.8. **Vertintojas** – Vadovo įsakymu paskirtas Bendrovės darbuotojas, kuris atlieka šiose taisyklėse numatytus reputacijos ir kreditingumo vertinimus.

III. REPUTACIJOS VERTINIMO KRITERIJAI IR TVARKA

7. Vertindama reputaciją Bendrovė kreipiasi į Projekto savininką siekdama įvertinti informaciją apie Projekto savininko vadovą ir jo dalyvius, kuriems tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį Projekto savininkui.
8. Projekto savininko reputacijos vertinimo tikslais prašoma pateikti informacija pateikiama standartizuota forma, užpildant šių Taisyklių Priede Nr. 1 numatytą anketą. Esant poreikiui, Vertintojas gali paprašyti Projekto savininko ir papildomos reputacijos vertinimui reikalingos informacijos.
9. Vertinant reputaciją laikoma, kad ji yra tinkama, jei nėra priešingą informaciją pagrindžiančių įrodymų ir nėra pagrįstos priežasties abejoti asmens reputacija.
10. Vertinant reputaciją vertinamos šios aplinkybės:
 - 10.1. ar Projekto savininkas atitinka Įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodytą sąlygą;
 - 10.2. ar yra duomenų, patvirtinančių, kad vertinamas asmuo nevykdo ar nevykdė kreditorinių įsipareigojimų;
 - 10.3. ar yra ir (arba) yra buvę civilinių ieškinių, administracinių arba baudžiamųjų bylų, investicijų arba prisiimtos rizikos ir paimtų paskolų, galinčių turėti reikšmingą įtaką asmens finansiniam patikimumui.
11. Siekdamas įvertinti Projekto savininko reputaciją Vertintojas:
 - 11.1. privalo surinkti ir įvertinti informaciją apie Projekto savininko vadovą ir jo dalyvius, kuriems tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį projekto savininkui.
 - 11.2. surinkus ir įvertinus gautus (šių Taisyklių 11.1 p.) duomenis, prieš skelbdama projektą Bendrovės platformoje turi turėti pakankamą pagrindą manyti, kad Taisyklių 11.1 punkte išvardyti asmenys atitinka Bendrovės patvirtintus projektų savininkų reputacijos vertinimo kriterijus, įskaitant, kad šie asmenys nėra pripažinti kaltais padarę nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą, susijusį su pinigų plovimu ar teroristų finansavimu, sunkų, labai sunkų nusikaltimą arba nusikaltimą ar baudžiamąjį nusižengimą nuosavybei, turtinėms teisėms ir turtiniams interesams, ekonomikai ir verslo tvarkai, finansų sistemai ar juos atitinkančias nusikalstamas veikas pagal kitų valstybių baudžiamuosius įstatymus, jeigu jų teistumas nėra išnykęs arba nėra praėję 3 metai nuo teismo nuosprendžio, kuriuo toks asmuo yra pripažintas kaltu dėl nurodytų nusikalstamų veikų, įsiteisėjimo.
12. Projektų savininkų reputacijos vertinimo atlikimo tikslais Bendrovė remiasi:
 - 12.1. Projektų savininkų vadovų ir dalyvių pateiktais dokumentais;
 - 12.2. Projektų savininkų vadovų ir dalyvių pateiktais rašytiniais paaiškinimais;
 - 12.3. viešai prieinama informacija apie Projektų savininkų vadovus ir dalyvius.
13. Vertindama Projektų savininkų reputaciją, jiems per Bendrovės platformą siekiant pakartotinai paskelbti projektą, Bendrovė gauna raštišką patvirtinimą iš Projekto savininko, kad esminė informacija apie Projekto savininką nėra pasikeitusi. Tokiu atveju Bendrovė neturi iš naujo tikrinti Projektų savininkų pateiktos informacijos, nebent Bendrovė turi pagrindo abejoti pateiktų atsakymų patikimumu.
14. Vertintojas iš Projekto savininko surinkęs pakankamai informacijos įvertinti jo vadovų ir dalyvių reputaciją, įvertina surinktos informacijos visumą ir nusprendžia ar Projekto savininko reputacija tinkama siekiant paskelbti jo projektą Bendrovės platformoje. Vertintojui nustatčius, kad Projekto savininko vadovas ar dalyvis atitinka Įstatymo 8 straipsnio 1 dalies 1 punkte numatytą sąlygą, Projekto savininko projektas Bendrovės platformoje neskelbiamas.

IV. PROJEKTŲ SAVININKŲ KREDITINGUMO VERTINIMO KRITERIJAI IR TVARKA

15. Prieš skelbdama Projektą Bendrovės platformoje, Vertintojas privalo įvertinti Projekto savininko kreditingumą.
16. Vertindamas Projekto savininko kreditingumą Vertintojas:
 - 16.1. surenka informaciją apie Projekto savininko finansinę būklę, įskaitant informaciją apie jo turimus įsipareigojimus;
 - 16.2. įvertina, ar Projekto savininko galimybė vykdyti finansinius įsipareigojimus finansuotojams nustatytais terminais yra reali, t. y. ar Projekto savininko iš Projekto planuojamų uždirbti pajamų užteks su sutelktinio finansavimo sandoriu prisiimtiems įsipareigojimams įgyvendinti;
 - 16.3. įsitikina, kad Projekto savininkui nėra iškelta bankroto ar restruktūrizavimo byla.
17. Jeigu, vertindamas Projekto savininko kreditingumą pagal Taisyklių 16 p. Vertintojas nustatytų, kad Projekto savininko rizika yra aukšta, Projekto savininkui būtų siūloma teikti papildomas užtikrinimo priemones,
18. Siekdamas įvertinti Projekto savininko, laiduojančių ar garantuojančių asmenų (jeigu tokių būtų) kreditingumą pagal šių Taisyklių 16 p., Vertintojas - tiesiogiai ar naudojantis trečiųjų asmenų (įskaitant kreditų biurus) paslaugomis - renka, tvarko ir remiasi informacija, gauta iš išorinių duomenų bazių (VĮ "Registrų centras", Lietuvos banko administruojamos Paskolų rizikos duomenų bazės duomenimis ir pan.).
19. Siekdamas įvertinti Projekto savininko kreditingumą pagal šių Taisyklių 16 p., Vertintojas taip pat vertina informaciją ir patvirtinimus, kuriuos Projekto savininkas pateikia:
 - 19.1. pildydamas Bendrovės parengtą standartizuotos formos anketą (registracijos formą);
 - 19.2. pildydamas Projekto savininko paraišką dėl finansavimo sandorio;
 - 19.3. atsakydamas į kitus Bendrovės Projekto savininkui užduotus paklausimus, jeigu tokių būtų.
20. Vertintojas Projekto savininko prašo užpildyti standartizuotos formos anketą (registracijos formą) ir pateikti šiuos duomenis ir informaciją:
 - 20.1. Projekto savininko ne trumpesnę nei 12 mėn. pagrindinės atsiskaitomosios sąskaitos išrašą, išskyrus atvejus, kuomet Projekto savininkas veiklą vykdo trumpiau nei 12 mėnesių. Jeigu Projekto savininkas veiklą vykdo trumpiau nei 12 mėnesių, tai yra prašoma pateikti Projekto savininko pagrindinės atsiskaitomosios sąskaitos išrašą už visą jo veiklos laikotarpį;
 - 20.2. Projekto savininko ir garantuojančio ar laiduotojo asmens (jeigu tokie būtų) paskutines patvirtintas finansines ataskaitas. Jeigu garantuotojas ar laiduotojas yra fizinis asmuo, yra pateikiamas jo sutikimas tikrinti jo asmens duomenis išorinėse duomenų bazėse bei pateikimas jo pagrindinės banko sąskaitos išrašas už laikotarpį, kuris yra ne trumpesnis nei 12 mėnesių, išskyrus atvejus, kuomet veiklą vykdo trumpiau nei 12 mėnesių.;
 - 20.3. kontaktinius duomenis (vardas, pavardė, gyvenamasis adresas, el. paštas, telefonas (jei yra), mobilusis telefonas, pareigos) apie Projekto savininko vadovą, garantuojančio ar laiduotojo asmens vadovą, kai laiduoja ar garantuoja juridinis asmuo, laiduotojo ar garantuotojo duomenis (jeigu laiduotojas ar garantuotojas yra fizinis asmuo);
 - 20.4. kontaktinius duomenis (vardas, pavardė, gyvenamasis adresas, el. paštas, telefonas (jei yra), mobilusis telefonas, pareigos) bei asmens ir/ar įmonės kodą kiekvieno Projekto savininko dalyvio, kuriam tiesiogiai ar netiesiogiai priklausančių balsavimo teisių arba įstatinio kapitalo dalis yra lygi arba viršija 20 procentų arba kuris gali daryti tiesioginį ir (arba) netiesioginį lemiamą poveikį Projekto savininkui (teikiami kontaktiniai duomenys, asmens kodas ir nurodoma turima akcijų dalis);

21. Siekdamas įvertinti informaciją apie Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens (jeigu tokių būtų) finansinę būklę ir Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio (jeigu tokių būtų) asmens galimybę vykdyti finansinius įsipareigojimus, Vertintojas pagal surinktus duomenis vertina:
- 21.1. Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens finansinę situaciją (pajamų dydį, pajamų šaltinius, jų įvairovę, tvarumą, pelningumą, galimą kaitą ateityje ir pan.);
 - 21.2. Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens istoriją ir informaciją apie esamą ir buvusį finansinių įsipareigojimų netinkamą vykdymą;
 - 21.3. Projekto savininko, garantuojančio ar laiduojančio asmens esamus ir planuojamus įsipareigojimus, jei Bendrovė apie juos žino ar turi žinoti;
 - 21.4. Projekto savininko nurodytų ar Bendrovei žinomų aplinkybių įtaką Projekto savininko ekonominei ir finansinei situacijai bei Projekto savininko galimybes tinkamai vykdyti finansinius įsipareigojimus visą sutarties laikotarpį.
22. Jeigu Projekto savininko pateikti duomenys skiriasi nuo Bendrovės iš duomenų bazių gautų duomenų, Projekto savininko kreditingumo vertinimui bus naudojami tie duomenys, kuriais remiantis Projekto savininko kreditingumo vertinimas bus konservatyvesnis.
23. Bendrovė individualiai vertina kiekvieną Projekto savininką, garantuojančius ar laiduojančius asmenis, užtikrinimo priemones (jeigu tokių būtų) – kreditingumo vertinimas bus atliekamas ekspertiniu būdu.
24. Atlikdama kreditingumo vertinimą Bendrovė siekia įvertinti, kokia yra finansuotojo nuostolių tikimybė. Bendrovė Projektų savininkų kreditingumo riziką skirsto į: mažą (A), vidutinę (B), aukštesnę (C), aukštą (D), per aukštą (E). Projekto savininkai pagal kreditingumo riziką skirstomi vertinant žemiau išvardintus kriterijus bei pagal pateiktą formulę. :
- 24.1. turto pelningumas – K1 (grynasis pelnas / visas turtas);
 - 24.2. turto grąža – K2 (pardavimų pajamos / visas turtas);
 - 24.3. nuosavo kapitalo padengimo rodiklis – K3 (nuosavas kapitalas / trumpalaikiai įsipareigojimai);
 - 24.4. grynasis turto pelningumas – K4 (nepaskirstytasis pelnas / visas turtas);
 - 24.5. nuosavo kapitalo dalis aktyvuose – K5 (nuosavas kapitalas / visas turtas).
 - 24.6. rinkos informaciją apie sektorių, kuriame veikia Projekto savininkas – K6 (sektorius susitraukimas per pastaruosius metus 10% arba daugiau, tuomet koeficientas (-0,1) arba 0 kitu atveju).
25. Kiekvienam rodikliui nustatytas atitinkamas svarbumo lygis ir išvesta tokia šešių faktorių lygtis:
- 25.1. $Z = 3,3 \times K1 + 1 \times K2 + 0,6 \times K3 + 1,4 \times K4 + 1,2 \times K5 + K6$
 - 25.2. Pagal šią formulę apskaičiuota reikšmė apibūdina finansuotojo nuostolių tikimybę, kuri yra pateikiama kaip Platformos Operatoriaus nuomonė. Žemiau pateikiama vertinimo skalė.
 - 25.2.1. Z reikšmė iki 0,2 = **E klasė**, Per aukštą kreditingumo riziką
 - 25.2.2. Z reikšmė nuo 0,21 iki 1,8 = **D klasė**, Aukšta kreditingumo riziką
 - 25.2.3. Z reikšmė nuo 1,8 iki 2,7 = **C klasė**, Aukštesnė kreditingumo riziką
 - 25.2.4. Z reikšmė nuo 2,7 iki 2,99 = **B klasė**, Vidutinė kreditingumo riziką
 - 25.2.5. Z reikšmė daugiau nei 3,0 = **A klasė**, Žema kreditingumo riziką

26. Jeigu būtų laiduojančių ar garantuojančių asmenų, jų kreditingumas vertinamas taip pat kaip Projektų savininkų. Jeigu Projekto savininko rizika būtų vidutinė, tačiau Projekto savininko įsipareigojimai finansuotojams būtų laiduojami ar garantuojami trečiojo asmens, kurio rizika yra maža, galutinė Projekto savininko kreditingumo rizika būtų vertinama kaip maža.
27. Vertindama siūlomo įkeisti nekilnojamojo turto vertę Bendrovė remiasi aktualiomis nepriklausomų turto vertintojų išvadomis ir (ar) kitais patikimais išorės šaltiniais (pavyzdžiui, Nekilnojamojo turto registro duomenimis). Visais atvejais Vertintojas papildomai surenka viešai prieinamą informaciją apie siūlomą įkeisti nekilnojamąjį turtą (jo vietą, būklę, paskirtį ir pan.) ir kritiškai įvertina pateiktų duomenų apie šio nekilnojamojo turto vertę turinį. Kilus abejonėms dėl pateiktų duomenų apie nekilnojamojo turto vertę, Vertintojas turi remtis konservatyviausiais duomenimis.
28. Papildomai, Bendrovė finansuotojams nurodo įkeičiamo nekilnojamojo turto vertę bei vertina sumažėjusią finansuotojo nuostolių tikimybę. Jeigu įkeičiamo turto vertė:
 - 28.1. yra daugiau nei 95 proc. didesnė nei prašoma suteikti finansavimo suma (iki 51% LTV) – Projekto savininko kreditingumo rizika laikoma **maža**;
 - 28.2. yra nuo 90 iki 95 proc. didesnė nei prašoma suteikti finansavimo suma (nuo 51% iki 53% LTV) – Projekto savininko kreditingumo rizika laikoma **vidutinė**;
 - 28.3. yra nuo 70 iki 90 proc. didesnė nei, prašoma suteikti finansavimo suma (nuo 53% iki 59% LTV) – Projekto savininko kreditingumo rizika laikoma **aukštesnė**,
 - 28.4. yra 70 ar mažiau proc. didesnė nei prašoma suteikti finansavimo suma (nuo 59% LTV) – Projekto savininko kreditingumo rizika laikoma **aukšta**.
29. Jeigu atlikus Projekto savininko vertinimą rizika būtų vidutinė, tačiau pagal įkeičiamą turtą Projekto savininko rizika būtų maža, galutinė Projekto savininko kreditingumo rizika būtų vertinama kaip maža.
30. Bendrovė sudaro sutartį su UAB „Creditinfo Lietuva“ (kitur tekste – **Creditinfo**) ir tokiu būdu gauna prieigą prie Creditinfo kredito biuro sistemos. Naudojantis šia sistema, Platformos Operatorius tikrina duomenis apie Projekto Savininko turimus ir pradelstus įsiskolinimus, kurie dar neatsispindi Projekto Savininko pateiktuose finansinės atskaitomybės dokumentuose. Radus papildomos informacijos apie įsiskolinimus, naudodamas tokius duomenimis Operatorius perskaičiuoja 24 punkte nurodytus rodiklius ir atlieka pakartotinį kreditingumo vertinimą.
31. Bendrovė taip pat sudaro sutartį su Creditinfo dėl apsikeitimo skolininkų duomenimis ir įkelia duomenis apie Projekto savininko gautą paskolą į Creditinfo sistemą, taip siekdama užtikrinti didesnę investuotojų saugumą.

V. ATSISAKYMAS PASKELBTI PROJEKTĄ

32. Bendrovė atsisako paskelbti Projektą Bendrovės platformoje, jeigu:
 - 32.1. Projekto savininkas neatitinka Bendrovės patvirtintų Projektų savininkų reputacijos ir kreditingumo vertinimo kriterijų;
 - 32.2. Bendrovei trūksta informacijos Taisyklėse aprašytiems įvertinimams atlikti;
 - 32.3. Nustatoma per aukšta kreditingumo rizikos klasė – E klasė.
 - 32.4. Jei Bendrovės turima informacija sudaro pagrindo manyti, kad Projekto paskelbimas Bendrovės platformoje sukeltų grėsmę finansuotojų interesams.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Šios Taisyklės įsigalioja nuo jų patvirtinimo dienos ir gali būti panaikintos ar pakeistos tik Vadovo įsakymu.

34. Už šių Taisyklių įgyvendinimą atsako Vertintojas. Tokiu atveju jeigu Vertintojas negali įgyvendinti Taisyklių už Taisyklių įgyvendinimą atsakingas Vadovas.
35. Už šių Taisyklių laikymąsi atsako Vadovas ar jo įgaliotas asmuo.

PRIEDAS NR. 1

PROJEKTO SAVININKO PATIKIMIMUMO VERTINIMO ANKETOS FORMA

PROJEKTO SAVININKO PATIKIMIMUMO VERTINIMO ANKETA		
20[...] m. [...] mėn. [...] d.		
Projekto savininko pavadinimas, teisinė forma ir kodas	[...]	
<p>1. Ar Jūs arba Jūsų kontroliuojama (kontroliuota) įmonė arba įmonė, kurios vadovu Jūs esate (buvote) per pastaruosius 10 metų:</p>		
1.1. teisiami (kaltinami) už padarytą nusikalstamą veiką ir (arba) nuteisti už nusikalstamą veiką pagal Lietuvos Respublikos arba užsienio valstybės baudžiamuosius įstatymus?	Taip ☐	Ne ☐
1.2. buvote bausti administracinėmis nuobaudomis, drausminėmis nuobaudomis ir ar buvo taikytos kitos įstatymuose nustatytos sankcijos (poveikio priemonės)?	Taip ☐	Ne ☐
1.3. iškelta bankroto, restruktūrizavimo byla, pradėtas tyrimas pagal Civilinio kodekso 2.124 straipsnį arba atitinkamos procedūros pagal užsienio valstybės teisės aktus?	Taip ☐	Ne ☐
1.4. įtariamaisiais ikiteisminiame tyrime?	Taip ☐	Ne ☐
<p>2. Jeigu į vieną ar daugiau ir 1.1 – 1.4 klausimų atsakėte taip, trumpai aprašykite esmines aplinkybes numatydami įvykio ir aktualių sprendimų datas.</p>		
Pildančio asmens		
Vardas pavardė	Parašas	
_____	_____	

PRIEDAS NR. 2**PROJEKTO SAVININKO REPUTACIJOS IR KREDITINGUMO VERTINIMO FORMA**

20[...] m. [...] mėn. [...] d.

Projekto savininko pavadinimas, įmonės kodas, adresas	[...]	
Projekto savininko reputacijos vertinimas		
1. Peržiūrėta Projekto savininko pateikta su reputacija susijusi informacija	☐	
2. Peržiūrėta viešuose šaltiniuose prieinama informacija	☐	
3. Pastabos	[...]	
4. Projekto savininko reputacijos vertinimo rezultatas	☐ Tinkama	☐ Netinkama
Projekto savininko kreditingumo vertinimas		
1. Įvertintas turto pelningumas (grynasis pelnas / visas turtas);	☐	
2. Įvertinta turto grąža (pardavimų pajamos / visas turtas);	☐	
3. Įvertintas nuosavo kapitalo padengimo rodiklis (nuosavas kapitalas / trumpalaikiai išsipareigojimai);	☐	
4. Įvertintas grynasis turto pelningumas (nepaskirstytasis pelnas / visas turtas);	☐	
5. Įvertina nuosavo kapitalo dalis aktyvuose (nuosavas kapitalas / visas turtas).	☐	
6. Įvertinta rinkos informaciją apie sektorių, kuriame veikia Projekto savininkas – K6 (sektoriaus susitraukimas per pastaruosius metus 10% arba daugiau, tuomet koeficientas (-0,1) arba 0 kitu atveju).	☐	
7. Kitos įvertintos su kreditingumu susijusios aplinkybės	[...]	
8. Pastabos	[...]	
9. Priskiriama kreditingumo rizikos klasė	[...]	

Vertintojo	
Vardas pavardė _____	Parašas _____